

**COVENANT
CAPACITY**

Η ενέργεια στην υπηρεσία των πόλεων

Εκπαίδευση, εργαλεία και ιδέες για να εκπονήσετε ή να βελτιώσετε το “Σχέδιο Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια” του Δήμου σας.

www.covenant-capacity.eu

Η Πρόκληση

Η **Κλιματική Αλλαγή** είναι η μεγαλύτερη πρόκληση που αντιμετωπίζει ο πλανήτης σήμερα. Υπό αυτό το πρίσμα η δημιουργία **Ενεργειακά Βιώσιμων Κοινοτήτων** σε όλη την Ευρώπη είναι ιδιαίτερα σημαντική για την υποστήριξη της προσπάθειας επίτευξης των **εθνικών και Ευρωπαϊκών στόχων** για τη μείωση των αερίων του θερμοκηπίου (GHG) κατά 20% έως το 2020. Το έργο “Covenant capaCITY” βοηθά εσάς και το Δήμο σας να αντιμετωπίσετε αυτό το ολοένα και πιο δύσκολο πρόβλημα. Ειδικότερα, παρέχει τα απαραίτητα εργαλεία και την καθοδήγηση για την εκπόνηση ενός επιτυχημένου **Σχεδίου Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια (ΣΔΑΕ)**, την ανάπτυξη των ικανοτήτων των στελεχών του Δήμου και εν τέλει τη δημιουργία **Ενεργειακά Βιώσιμων Κοινοτήτων (EBK)**.

Σήμερα οι περισσότεροι Δήμοι αντιμετωπίζουν σημαντικά κενά και ελλείψεις. Το “Covenant capaCITY” στοχεύει ακριβώς στην **υποστήριξη** του κάθε Δήμου σε αυτή τη δύσκολη περίοδο μέσα από την ευαισθητοποίηση, τη βελτίωση της γνώσης, την ενίσχυση του ενδιαφέροντος και την ανάπτυξη των ικανοτήτων των στελεχών. Το έργο βοηθά επίσης τους Δήμους να αντιμετωπίσουν και άλλα εξίσου σημαντικά θέματα, όπως το **αυξημένο κόστος της ενέργειας** (ενεργειακή φτώχεια), την υγεία των πολιτών και την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού.

Τι είναι το “Covenant capaCITY”;

Πρόκειται για ένα πρόγραμμα εκπαίδευσης ζετούς διάρκειας για τα στελέχη των Τοπικών Αρχών και τους υποστηρικτές τους. Ξεκίνησε τον Ιούνιο του 2011 και θα ολοκληρωθεί το Μάιο του 2014. Συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα «Ευφυής Ενέργεια-Ευρώπη». Ο κύριος σκοπός του είναι να υποστηρίξει τη δημιουργία περισσότερων **Ενεργειακά Βιώσιμων Κοινοτήτων** σε όλη την Ευρώπη.

Αυτό επιτυγχάνεται μέσα από την ανάπτυξη των ικανοτήτων σε **θέματα που άπτονται του Σχεδίου Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια** – από την παροχή κινήτρων, το σχεδιασμό και την εφαρμογή έως την παρακολούθηση και την αξιολόγηση.

Ποιος μπορεί να επωφεληθεί;

- **Εύκολο πρόγραμμα εκπαίδευσης για τους εκπροσώπους και τα στελέχη των Τοπικών Αρχών** – Δήμαρχοι, Δημοτικοί Σύμβουλοι και Δημοτικοί Υπάλληλοι.

- **Πρόγραμμα «Εκπαιδύοντας τον Εκπαιδευτή» – για μεγαλύτερη υποστήριξη των Δήμων – που απευθύνεται σε:**
 - Ενώσεις και Δίκτυα Τοπικών Αρχών
 - Ενεργειακά Κέντρα και Γραφεία
 - Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις
- **Ενεργή, βήμα προς βήμα, υποστήριξη 92 επιλεγμένων Δήμων για την ανάπτυξη / βελτίωση των Σχεδίων Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια.** Δώδεκα (12) εθνικές ομάδες υποστήριξης συμμετέχουν σε αυτές τις δραστηριότητες.

Πολυεθνική προσέγγιση

Η προσέγγιση που χρησιμοποιεί το έργο ξεπερνά τα συνηθισμένα ad-hoc σεμινάρια ή εργαστήρια και αφορά σε ένα **εκπαιδευτικό πρόγραμμα**, το οποίο υποστηρίζει όλες τις φάσεις εκπόνησης ενός Σχεδίου Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια, από τις απογραφές αερίων του θερμοκηπίου έως την ενεργειακή απογραφή των δημοτικών κτιρίων, ενώ ασχολείται και με τις πιο «ήπιες» δεξιότητες που απαιτούνται, π.χ. πώς να εκπαιδεύονται οι δημοτικοί υπάλληλοι και πώς θα πρέπει να εμπλέκονται τα ενδιαφερόμενα μέρη εντός και εκτός του δήμου, προκειμένου να εξασφαλιστεί η επιτυχία του ΣΔΑΕ.

Σκοπός του έργου είναι να παρέχει μια πρακτική και πολύγλωσση εκπαιδευτική προσέγγιση, μέσω διαδικτύου αλλά και μέσα από σεμινάρια και εργαστήρια. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει μια γενική Ευρωπαϊκή Έκδοση (στα Αγγλικά) και 12 **εθνικές εκδόσεις** (και στα Ελληνικά), στις αντίστοιχες γλώσσες που καλύπτουν εξειδικευμένα θέματα της κάθε χώρας. Το έργο ενδυναμώνει και υποστηρίζει τις Τοπικές Αρχές, ώστε να υπογράψουν το **Σύμφωνο των Δημάρχων** – και μέσω αυτής της πρωτοβουλίας να έρθουν σε επαφή με άλλες πόλεις και τους υποστηρικτές τους που ασχολούνται ενεργά με θέματα ενέργειας.

12 εθνικές εκδόσεις, διαθέσιμες για τις χώρες:

- Ελλάδα
- Βουλγαρία
- Κροατία
- Εσθονία
- Φιλανδία
- Γαλλία
- Ιταλία
- Πολωνία
- Ρουμανία
- Σλοβενία
- Σουηδία
- Ηνωμένο Βασίλειο

Το Πρόγραμμα Εκπαίδευσης του “Covenant capaCITY”

Το πρόγραμμα παρέχει μια “online” **Εκπαιδευτική Πλατφόρμα**, αποτελούμενη από ολοκληρωμένες εκπαιδευτικές ενότητες για την ανάπτυξη των ικανοτήτων σε δώδεκα χώρες και την παροχή μιας σταθερής βάσης για την εκπαίδευση των Τοπικών Αρχών ώστε να αναλάβουν δράσεις για το **κλίμα** και την **ενέργεια**. Το Πρόγραμμα απευθύνεται τόσο σε αρχάριους (Επίπεδο 1) όσο και σε προχωρημένους (Επίπεδο 2) Δήμους, οι οποίοι μπορεί να έχουν ήδη εκπονήσει το ΣΔΑΕ τους και στην παρούσα φάση επιδιώκουν να το εμπλουτίσουν και να το βελτιώσουν. Οι εκπαιδευτικές ενότητες είναι οι εξής:

ΕΠΙΠΕΔΟ 1	ΕΠΙΠΕΔΟ 2
ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΑΕΡΙΩΝ ΤΟΥ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ	ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΑΕΡΙΩΝ ΤΟΥ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ
ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΣΔΑΕ	ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΣΔΑΕ
ΕΜΠΛΟΚΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ	ΕΜΠΛΟΚΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ	ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ
ΚΤΙΡΙΑ	ΚΤΙΡΙΑ
ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΑ	ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΑ
ΑΠΟΒΛΗΤΑ	ΑΠΟΒΛΗΤΑ
ΥΔΑΤΑ	ΥΔΑΤΑ

Παρακολουθώντας το διαδραστικό πρόγραμμα, τα στελέχη του κάθε Δήμου θα μπορέσουν να αξιοποιήσουν μια δέσμη εργαλείων όπως: online εκπαίδευση, ηλεκτρονικές πηγές, σεμινάρια, εξειδικευμένη εκπαίδευση για κάθε ενότητα, αλληλοϋποστήριξη μεταξύ ομότιμων στελεχών και φορέων, και εκπαιδευτικά ταξίδια και επισκέψεις πεδίου για να γνωρίσουν πρότυπα έργα και σχέδια.

έργο Covenant capaCITY υποστηρίζει την πρωτοβουλία του «Συμφώνου των Δημάρχων» – συμβάλλοντας στην ανάπτυξη των ικανοτήτων τοπικών αρχών και Συντονιστών / Υποστηρικτών που συμμετέχουν ήδη ή σκοπεύουν να συμμετάσχουν στο Σύμφωνο των Δημάρχων

www.eumayors.eu

Μάθε και κέρδισε

- Καθώς ο χρόνος είναι περιορισμένος για αυτούς που εργάζονται, το πρόγραμμα διαρθρώνεται σε απλές και σύντομες εκπαιδευτικές ενότητες (για κάθε μια απαιτούνται 10-15 λεπτά).
- Με την ολοκλήρωση κάθε ενότητας οι εκπαιδευόμενοι **συλλέγουν ένα βαθμό**, ενώ όλοι όσοι ολοκληρώνουν το εκπαιδευτικό πρόγραμμα – λαμβάνουν **Βεβαίωση Παρακολούθησης**.

© Fotolia: Julien Tromeur

Δύο δρόμοι για την ανάπτυξη των ικανοτήτων

Καθοδήγηση Δήμων που τώρα ξεκινούν την εκπόνηση του ΣΔΑΕ (Σχέδια Δράσης 1ης γενιάς): βήμα προς βήμα καθοδήγηση για τον τρόπο πραγματοποίησης της απογραφής των αερίων του θερμοκηπίου, για την σύνταξη του ΣΔΑΕ και την εφαρμογή του.

Κάθε εκπαιδευτική ενότητα αυτής της κατηγορίας περιλαμβάνει τα εξής σημεία:

- **Σύντομη εισαγωγή** (“τα βασικά” – τι, γιατί και άλλες σημαντικές πληροφορίες)
- **Κύρια θέματα** (η συσχέτιση της ενότητας με τους Δήμους)
- **Προτεινόμενα βήματα** (μεθοδολογία / δομημένη προσέγγιση)
- **Διαδικασίες** (σχετικά με τα στελέχη, τις πολιτικές και τη χρηματοδότηση – με συμβουλές για το προσωπικό και τη Δημοτική Αρχή)
- **Καθοδήγηση** (προτεινόμενα εργαλεία, ευρύτερο πολιτικό πλαίσιο, συμβουλές και κατευθύνσεις)

Καθοδήγηση Δήμων που έχουν ήδη εκπονήσει ΣΔΑΕ και καλούνται να το βελτιώσουν/ επικαιροποιήσουν (Σχέδια Δράσης 2ης γενιάς): αναθεώρηση και βελτίωση μέσα από ανταλλαγές και καθοδήγηση εμπειρογνομώνων, και ενθάρρυνση για καθορισμό περισσότερου φιλόδοξων στόχων.

<< go back to Homepage

capaCITY Events >>

MODULE 1

MODULE 2

Assess & Explore

Strengthen your plan

Improve monitoring

Communication

Tips 'n Tools

MODULE 3

MODULE 4

MODULE 5

MODULE 6

LEVEL 2

MODULE 2.2: SEAP Development

Strengthen your action plan with more ambitious measures

Plan activities for more complex, advanced, costly measures

- Good planning of actions should include prioritization of measures under the economic and financial point of view (always keeping in mind the Municipal Strategy):

- Cost-free measures
- Short pay-back-time measures
- Medium and long pay-back-time measures
- Measures that need significant cooperation with local stakeholders

- Cost-free and short pay-back-time measures should always be implemented as soon as possible
- For more ambitious and costly actions project financing opportunities, among other, should be explored and relevant stakeholders (local experts, ESCOs, financial players) should be engaged
- Do not underestimate the competences and fund-raising skills of local, private stakeholders

Cooperate with infra/supra LGs (region, commune...)

- If you are a small LG, seek the cooperation of your neighbouring LGs to pool resources and structures in a common approach:

Logout

Κάθε εκπαιδευτική ενότητα αυτής της κατηγορίας περιλαμβάνει τα εξής σημεία:

- **Εκτίμηση υφιστάμενης κατάστασης και διερεύνηση της χρήσης συγκεκριμένων εργαλείων και ολοκληρωμένων μεθοδολογιών**
- **Εμπλουτισμός του ΣΔΑΕ με περισσότερο φιλόδοξα μέτρα**
- **Βελτίωση του συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης** (διαχείριση δεδομένων, εξεύρεση δεικτών SMART, παρακολούθηση, αξιολόγηση και αναθεώρηση)
- **Επικοινωνία** (απαραίτητη για τα επόμενα βήματα – ποιος επικοινωνεί με ποιον, σε ποια φάση, πως)
- **Συμβουλές και εργαλεία** (προηγμένη καθοδήγηση για φιλόδοξες πόλεις)

Ομάδες-στόχοι του “Covenant capaCITY”

Οι ομάδες-στόχοι στις οποίες παρέχεται δωρεάν εκπαίδευση καθ’ όλη τη διάρκεια του έργου είναι οι:

1. Ευρωπαϊκοί Δήμοι, και ειδικότερα:

- **Η Δημοτική Αρχή** (Δήμαρχοι, αντιδήμαρχοι, δημοτικοί σύμβουλοι, ηγέτες παρατάξεων της αντιπολίτευσης)
- **Το τεχνικό προσωπικό** (ανώτερα, μεσαία και κατώτερα στελέχη στον τομέα της ενέργειας και σε τμήματα που συνδέονται π.χ. με τις μεταφορές, τα ύδατα, τα απορρίμματα, τον αστικό σχεδιασμό, τη στέγαση κ.α. – αλλά και τα γραφεία δημοσίων σχέσεων και Τοπικής Ατζέντας 21)

2. Εκπαιδευτές – μέσω του προγράμματος «Εκπαιδευόντας τον Εκπαιδευτή»:

- Ενώσεις και δίκτυα Δήμων
- Ενεργειακά Κέντρα που συνεργάζονται με Δήμους

Ποια είναι τα οφέλη;

- Σημαντικές γνώσεις στις θεματικές των εκπαιδευτικών ενοτήτων
- Συνεργασία με άλλους επαγγελματίες και φορείς που ασχολούνται με το συγκεκριμένο τομέα, παρέχουν υποστήριξη και μοιράζονται τις ιδέες τους
- Δωρεάν ποιοτική εκπαίδευση
- Διασκέδαση και παράλληλα βελτίωση των επικοινωνιακών και τεχνικών ικανοτήτων των στελεχών
- Πρόσβαση σε online πηγές για εξειδικευμένη υποστήριξη
- Συμμετοχή σε εκπαιδευτικά ταξίδια και επισκέψεις
- Εμφύχωση και τεχνική υποστήριξη για την εκπόνηση, εφαρμογή και επικαιροποίηση του ΣΔΑΕ και την ανάδειξη του κάθε Δήμου σε Ευρωπαϊκή Κοινότητα Αειφόρου Ενέργειας.

<< go back to Homepage

 capaCITY Events >>

Trainer Library

Trainer Role

Trainer Soft Skills

Thematic Modules

Trainer Overview

 The Covenant capaCITY Project Website >>

Welcome to the Trainer library!

The Covenant capaCITY project aims to enhance local climate and energy action through empowering local governments (LGs) with appropriate knowledge and support in all phases of their sustainable action planning.

A major goal, while assisting Sustainable Energy Action Plan (SEAP) development in Europe, is to ensure that **qualified and committed experts** have the possibility of **coming together**, starting from different professional backgrounds, **sharing** their experiences, **building the capacity** of others, **motivating their peers** and **integrating** their area of expertise.

The **trainer library** is specifically designed to support trainers in building capacity of local governments. It provides tools, training opportunities and useful information.

Start now!

a. Trainer role

- The trainer role - what is a capaCITY trainer?
- Your commitment - training needs
- The capaCITY trainer guide
- Train the trainer opportunities:

b. Trainer Soft Skills

- Jazz up your presentation skills (ppt)
- "Pimp my meeting" - guidance for events
- Your target group: dealing with local political leaders
- Your target group: training municipal staff

c. Trainer material - thematic modules

LEVEL 1

LEVEL 2

Γιατί να συμμετάσχει κάποιος στην ομάδα του “Covenant capaCITY” και να γίνει εκπαιδευτής;

- Συμμετέχει δωρεάν στο πρόγραμμα εκπαίδευσης εκπαιδευτών σε θέματα τοπικού ενδιαφέροντος.
- Αποκτά πολύτιμη εμπειρία όσο αφορά την κατανόηση των προκλήσεων, (συχνά περίπλοκων) προσεγγίσεων και των διαθέσιμων επιλογών που έχουν στη διάθεση τους οι Δήμοι που ασχολούνται με την εφαρμογή Σχεδίων Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια.
- Συμμετέχει σ’ ένα αναπτυσσόμενο δίκτυο εκπαιδευτών που συμβάλει στην ανάπτυξη των ικανοτήτων των Τοπικών Αρχών στην Ευρώπη.
- Μπορεί να υποστηρίξει, ή ακόμα και να ηγηθεί των διαδικασιών εκπαίδευσης στη χώρα του.
- Αποκτά εκπαιδευτικές ικανότητες και παράλληλα βελτιώνει τις επικοινωνιακές του δεξιότητες.
- Διευρύνει το επαγγελματικό του δίκτυο, γνωρίζοντας και άλλους που δουλεύουν στον τομέα του κλίματος και της ενέργειας σε τοπικό επίπεδο.
- Έχει τη δυνατότητα συμμετοχής σε μεγάλο αριθμό σημαντικών εκδηλώσεων, όπως:
 - Εθνικά συνέδρια
 - Σεμινάρια για την ανάπτυξη ικανοτήτων
 - Θεματικά σεμινάρια

- Σεμινάρια μέσω διαδικτύου
- Εκπαιδευτικά ταξίδια
- Ανταλλαγές

Σας ενδιαφέρει; Επικοινωνήστε με το Ενεργειακό Κέντρο της Περιφέρειας Κρήτης: energy@crete.gov.gr

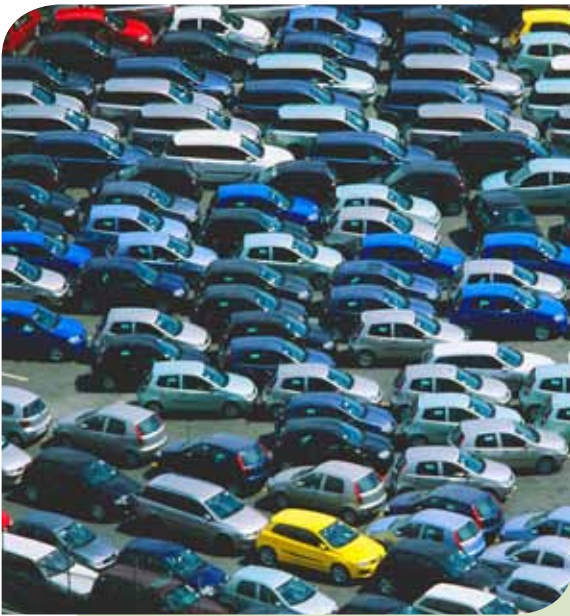
Το Σύμφωνο των Δημάρχων

Το Σύμφωνο των Δημάρχων (ΣΤΔ) είναι μια ευρωπαϊκή πρωτοβουλία, μέσω της οποίας μικρές και μεγάλες Πόλεις και Περιφέρειες δεσμεύονται εθελοντικά να μειώσουν τις εκπομπές CO₂ πέρα από τον ευρωπαϊκό στόχο του 20% έως το 2020. Το ΣΤΔ ζητά μια επίσημη δέσμευση των συμβαλλόμενων, η οποία θα πραγματοποιηθεί μέσα από την εφαρμογή των Σχεδίων Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια.

Το έργο “Covenant capaCITY” υποστηρίζει την πρωτοβουλία «Σύμφωνο των Δημάρχων» – βοηθώντας την ανάπτυξη των ικανοτήτων (δυνητικών) συμβαλλόμενων στο Σύμφωνο και (δυνητικών) Συντονιστών / Υποστηρικτών Covenant. www.eumayors.eu

The screenshot shows the website for the Covenant of Mayors. At the top, there is a logo with a stylized leaf and the text "Covenant of Mayors Committed to local sustainable energy". To the right, there are links for "Covenantofmayors.eu" and "My Covenant". Below the logo is a navigation menu with "About", "Actions", "Participation", "Support", and "Media". A search bar is also present. The main content area features a large number "170,829,758" representing the number of inhabitants, with a "Read more" button below it. To the right of the number is a banner with the text "MAYORS IN ACTION" and a collage of photos showing various mayors and citizens engaged in activities like cycling and walking. Below the banner are three smaller sections: "MAYORS IN ACTION", "COVENANT MAP", and "COVENANT IN FIGURES".

Εκπαιδευτικές Ενότητες “Covenant capaCITY”

Απογραφή των αερίων του θερμοκηπίου

Τι είναι η Απογραφή Αερίων του Θερμοκηπίου (ΒΕΙ) και γιατί είναι σημαντική; Έχει πραγματικά ανάγκη ένας Δήμος την απογραφή αερίων του θερμοκηπίου ώστε να αναλάβει τοπική δράση για το κλίμα και την ενέργεια; Ποια απογραφή μπορεί να χρησιμοποιηθεί; Ποιες εκπομπές θα πρέπει να μετρηθούν και πως μπορείτε να τις μετρήσετε;

Αυτά είναι τα ζητήματα που διερευνώνται μαζί με πολλές συναρπαστικές γνώσεις για διάφορα θέματα όπως οι κατηγορίες των εκπομπών, τα όρια εκπομπών, τις προκλήσεις όσον αφορά τα δεδομένα, πρότυπα και προτεινόμενες προσεγγίσεις.

Γνωρίζετε ότι; Μπορείτε να αποσυνδέσετε τις εκπομπές από το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν, όπως φαίνεται από την περίπτωση της πόλης Växjö στη Σουηδία – η οποία

παρουσιάζει οικονομική ανάπτυξη και μια τάση διαρκούς μείωσης των αερίων του θερμοκηπίου (GHGs). **Μάθετε περισσότερα στην Εκπαιδευτική Ενότητα «Απογραφή Αερίων του Θερμοκηπίου».**

Εκπόνηση / βελτίωση ΣΔΑΕ

Τι είναι το ΣΔΑΕ; Αξίζει την προσπάθεια; Το ΣΔΑΕ είναι ένα έγγραφο που δείχνει πως οι Τοπικές Αρχές επιτυγχάνουν τους στόχους για μείωση του CO₂ έως π.χ. το 2020. Βασισμένο στην απογραφή αερίων του θερμοκηπίου, το ΣΔΑΕ προσδιορίζει συγκεκριμένα μέτρα μείωσης των εκπομπών τα οποία που εμπλέκουν πολιτικά και τεχνικά στελέχη σε τοπικό επίπεδο καθώς και πολίτες και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη. Με διαδραστικό τρόπο η **Εκπαιδευτική Ενότητα για το ΣΔΑΕ σας βάζει σε μια συναρπαστική διαδικασία, συνδέεται με όλες τις βασικές εκπαιδευτικές ενότητες και παρέχει τη βάση για τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας.**

Γνωρίζετε ότι; Κατά μέσο όρο, οι εκπομπές από τις λειτουργίες του Δήμου (π.χ. ηλεκτροδότηση και θέρμανση των δημοτικών κτιρίων, διαχείριση του δημοτικού στόλου, οδοφωτισμός κ.α.) αντιστοιχούν στο 3% - 10% των συνολικών εκπομπών στην εδαφική επικράτεια ενός Δήμου. Πρόκειται για ένα τομέα όπου ο Δήμος έχει τον απόλυτο έλεγχο και μπορεί εύκολα να αναλάβει δράση. Επίσης, η συμμετοχή ολόκληρης της κοινότητας είναι σημαντική, καθώς το **90+% του Σχεδίου απαιτεί την ενεργό συμμετοχή των πολιτών, επιχειρήσεων και της τοπικής βιομηχανίας. Μάθετε περισσότερα στην Εκπαιδευτική Ενότητα «Εκπόνηση ΣΔΑΕ».**

Συμμετοχή των ενδιαφερομένων μερών (Stakeholders)

Γιατί τα ενδιαφερόμενα μέρη της περιοχής θα πρέπει να συμμετάσχουν στη διαδικασία εκπόνησης του ΣΔΑΕ; Ποιον να εμπλέξετε και με ποιο τρόπο; Η μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε ένα Δήμο είναι ένα πολύπλοκο και χρονοβόρο εγχείρημα. Χωρίς τη συμμετοχή των βασικών ενδιαφερομένων μερών που σχετίζονται με την ενέργεια και το κλίμα αλλά και τους πολίτες, τα ΣΔΑΕ των Δήμων θα καταστούν αναποτελεσματικά. Αυτή η εκπαιδευτική ενότητα σας βοηθά στο **σχεδιασμό, στην επικοινωνία και στην εμπλοκή των ενδιαφερομένων μερών**, παρέχοντας σας επιχειρήματα και μεθόδους για το λόγο και τον

τρόπο που θα μπορέσετε να δράσετε.

Γνωρίζετε ότι; Σκεφτείτε ότι κάθε ενδιαφερόμενος ζει σε ένα σπίτι. Αυτή είναι μια καλή αφορμή για να ξεκινήσει η συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη – καθώς όλοι τους πληρώνουν για την κατανάλωση ενέργειας, και τα χρήματα είναι συχνά ένα καλό κίνητρο για αλλαγή. Τι μπορείτε να κάνετε στο δικό σας σπίτι; Παιζτε το παιχνίδι **εξοικονόμηση ενέργειας στο σπίτι. Μάθετε περισσότερα στην Εκπαιδευτική Ενότητα «Συμμετοχή των Ενδιαφερομένων Μερών»**

Προμήθειες

Η συγκεκριμένη εκπαιδευτική ενότητα διερευνά τη δύναμη των προμηθειών και ειδικά των Πράσινων Δημόσιων Προμηθειών (ΠΔΠ). Οι προμήθειες περιλαμβάνουν την αγορά, την ενοικίαση και τη χρηματοδοτική μίσθωση αγαθών, υπηρεσιών και έργων. Οι ΠΔΠ είναι προμήθειες που έχουν μειωμένες επιπτώσεις στο περιβάλλον, χαμηλό αποτύπωμα άνθρακα καθώς και άλλα οφέλη για τις Τοπικές Αρχές και τους Δήμους.

Δείτε πως οι ΠΔΠ μπορούν να **βοηθήσουν τους Δήμους να εξοικονομήσουν χρήματα και να μειώσουν τις εκπομπές** μεσο και μακροπρόθεσμα. Αυτή η εκπαιδευτική ενότητα περιγράφει εν συντομία τα βασικά ζητήματα, προσφέρει καθοδήγηση όσο αφορά τις δυνατότητες που υπάρχουν για πράσινες προμήθειες, χρήσιμα εργαλεία και ενδιαφέροντα παραδείγματα. Έχει ο Δήμος σας πολιτική για τις βιώσιμες προμήθειες; Η ενότητα εστιάζει στον τρόπο που ένας δήμος μπορεί να σχεδιάσει και να εφαρμόσει αποτελεσματικές πολιτικές και διαδικασίες όσο αφορά τις προμήθειες.

Γνωρίζετε ότι; Οι δημόσιες αρχές έχουν μεγάλη αγοραστική δύναμη. Σύμφωνα με το EU 2011 πάνω από 2.1 δις. ευρώ ξοδεύονται σε δημόσιες προμήθειες, ποσό που αντιστοιχεί στο 19% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) της Ε.Ε. **Μάθετε περισσότερα στην Εκπαιδευτική Ενότητα «Προμήθειες».**

Κτίρια

Στα κτίρια οφείλεται ένα μεγάλο ποσοστό της ενέργειας που καταναλώνεται, καθώς **αντιπροσωπεύουν το 42% όλων των εκπομπών CO₂ στην ΕΕ**. Πόση ενέργεια καταναλώνουν τα δημοτικά κτίρια; Πόση ενέργεια καταναλώνουν οι δημότες και τα σπίτια τους; Τι στρατηγικές μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε για να εξοικονομήσουμε ενέργεια;

Αυτή η εκπαιδευτική ενότητα εξετάζει τα βασικά στοιχεία των κτιρίων – τις θερμικές ιδιότητες της κατασκευής, την ψύξη και θέρμανση, τον τρόπο που χρησιμοποιούμε τα κτίρια και παρακολουθούμε και μετράμε τη χρήση τους. Επίσης, παρουσιάζει καλές πρακτικές και παραδείγματα από την Ε.Ε καθώς και τον τρόπο αξιοποίησή τους.

Γνωρίζετε ότι; Αν απλώς βάψετε την οροφή του σπιτιού σας λευκή μπορείτε να μειώσετε τη θερμοκρασία του στο επίπεδο των 16°C με 22°C. Οι πράσινες οροφές έχουν ακόμα

καλύτερα αποτελέσματα. Ο κατάλληλος συνδυασμός φυτών μπορεί να μειώσει τις καθημερινές ανάγκες για κλιματισμό, κατά τη θερινή περίοδο, σε ποσοστό άνω του 75%. **Μάθετε περισσότερα στην Εκπαιδευτική Ενότητα «Κτίρια».**

Κινητικότητα

Στην Ε.Ε. σχεδόν το **20% των εκπομπών CO₂ προέρχονται από τις οδικές μεταφορές**. Αυτή η ενότητα προσπαθεί να εντοπίσει τα βασικά ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι Τοπικές Αρχές, στον τομέα της κινητικότητας, καθώς και τον τρόπο ανάπτυξης μηχανισμών παρακολούθησης. Επίσης, παρουσιάζει καλές πρακτικές από άλλους Δήμους.

Η κινητικότητα είναι ένα περίπλοκο θέμα, αν και λόγω των σημαντικών επιπτώσεων που έχει στο φαινόμενο του θερμοκηπίου, θεωρείται απαραίτητο στοιχείο για ένα ΣΔΑΕ και/ή για ένα **Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας**.

Γνωρίζετε ότι; Οικο-κινητικότητα είναι η μετακίνηση με **ολοκληρωμένους, χωρίς κοινωνικούς αποκλεισμούς και φιλικούς προς το περιβάλλον τρόπους μεταφοράς**, όπως το περπάτημα, η ποδηλασία και η χρήση Δημόσιων και Δημοτικών Μέσων Μαζικής Μεταφοράς. Επιτρέποντας στους δημότες και στους δήμους να έχουν πρόσβαση σε αγαθά, υπηρεσίες και πληροφορίες με ένα βιώσιμο τρόπο. Η Οικο-κινητικότητα στηρίζει την ποιότητα ζωής, διευρύνει τις επιλογές μετακίνησης και προωθεί την κοινωνική συνοχή. **Μάθετε περισσότερα στην Εκπαιδευτική Ενότητα «Κινητικότητα».**

Απορρίμματα

Κάθε χρόνο στην Ε.Ε. μονάχα από τα νοικοκυριά και τις οικονομικές δραστηριότητες παράγονται **2.570 εκατ. τόνοι απορριμμάτων**. Κατά μέσο όρο αυτό αντιστοιχεί σε 5.1 τόνους στερεών απορριμμάτων ανά άτομο ετησίως. Η διαχείριση των απορριμμάτων τυπικά εμπίπτει στην αρμοδιότητα των Τοπικών Αρχών και προσφέρει μια ευρεία γκάμα επιλογών για τη **μείωση των απορριμμάτων, την επανάχρηση και την ανακύκλωση τους, καθώς και την αξιοποίηση τους για την παραγωγή ενέργειας**. Δείτε τι σημαίνει σύγχρονη διαχείριση απορριμμάτων και πως συνδέεται με την εκπόνηση ενός ΣΔΑΕ:

- Που παράγονται περιττά απορρίμματα στην κοινότητα σας και τι μπορείτε να κάνετε γι αυτό;
- Θεωρήσατε ποτέ τα απορρίμματα σας ένα αναξιοποίητο πόρο;
- Η παραγωγή ενέργειας από τα απορρίμματα είναι μια χρήσιμη επιλογή για την κοινότητα σας;

Γνωρίζατε ότι; Ανακυκλώνοντας μόλις ένα πλαστικό μπουκάλι μπορείτε να εξοικονομήσετε την ίδια ποσότητα ενέργειας που απαιτείται για να ανάψει μια λάμπα 60 watt για 6 ώρες. Η ανακύκλωση ενός γυάλινου μπουκαλιού μπορεί να εξοικονομήσει αρκετή ενέργεια ώστε να τροφοδοτηθεί ένας υπολογιστής για 25 λεπτά. Ετησίως, 11 εκατ. τόνοι φαγητού καταλήγουν στους γερμανικούς κάδους απορριμμάτων. Αυτή η ποσότητα μπορεί να γεμίσει έως και 275.000 φορτηγά, τα οποία αν μπουν στη σειρά μπορούν να συνδέσουν τη Μαδρίτη, μέσω του Βερολίνου, με την Αθήνα (4,500 km). Συνολικά οι Γερμανοί «σπαταλούν» **21.6 δις. ευρώ κάθε χρόνο. Μάθετε περισσότερα στην Εκπαιδευτική Ενότητα «Απορρίμματα».**

Υδατικοί πόροι

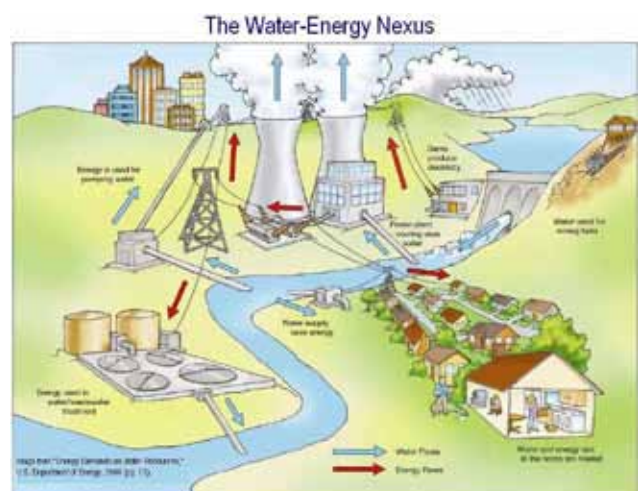
Η σχέση μεταξύ νερού και ενέργειας συχνά λησμονείται. Ωστόσο, είναι σημαντικό στη σημερινή εποχή να αναζητηθεί η σημασία της σχέσης αυτής και η αντιμετώπιση των υδατικών πόρων υπό το πρίσμα: της κλιματικής αλλαγής και των επιπτώσεων της, της αποδοτικότητας των πόρων και της διαδικασίας μετάβασης στην αειφόρο ενέργεια.

Κάποιες ερωτήσεις που βρίσκουν απαντήσεις σε αυτή την ενότητα για παράδειγμα είναι:

- **Πόση ενέργεια καταναλώνει η κοινότητα σας ώστε να συλλέξει, να καθαρίσει, να διαθέσει και να αποθηκεύσει νερό;**
- **Μπορεί να χρησιμοποιηθεί το νερό για την παραγωγή ενέργειας στην πόλη σας;**

Αυτά τα θέματα εξετάζονται, βοηθώντας σας να καταλάβετε πως μπορείτε να αξιοποιήσετε τους υδατικούς πόρους και την ενέργεια και δίνοντας σας ιδέες για το ΣΔΑΕ του Δήμου σας.

Γνωρίζατε ότι; Πολλές πόλεις στην Ευρώπη έχουν **απώλειες στον εφοδιασμό νερού σε ποσοστό 20% με 40%**. Οι απώλειες νερού μπορούν να οφείλονται σε διαρροές των αγωγών, σε σπατάλη από τους καταναλωτές και στην αναποτελεσματική διάθεση του, αυξάνοντας την ενέργεια που απαιτείται για τη μεταφορά του νερού στους καταναλωτές (δηλ. σπατάλη ενέργειας λόγω των απωλειών νερού). **Μάθετε περισσότερα στην Εκπαιδευτική Ενότητα «Υδατικοί Πόροι».**

Συμπερασματικά...

Το έργο “Covenant capaCITY” δίνει τη δυνατότητα στις Τοπικές Αρχές και τους Δήμους να αντιμετωπίσουν την πρόκληση της ανάπτυξης **Ενεργειακά Βιώσιμων Κοινοτήτων** και τις βοηθά στην εκπόνηση του **Σχεδίου Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια**, μέσω της αξιοποίησης ενός ολοκληρωμένου και δομημένου προγράμματος. Με τον τρόπο αυτό οδηγεί σε μια πιο στρατηγική προσέγγιση για την **αιφόρο ενέργεια** σε όλους τους τομείς και τελικά στη μείωση των **εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα** και άλλων αερίων του θερμοκηπίου σε όλη την επικράτεια του Δήμου αλλά και στον ίδιο τον οργανισμό.

Στο τέλος, κάθε Δήμος εκπονεί ένα ρεαλιστικό σχέδιο δράσης που επιτρέπει την περισσότερο αειφόρο χρήση της ενέργειας. Τα οφέλη είναι πολλά για όλη την κοινότητα αλλά και για το δήμο. Βοηθά το Δήμο να αναλάβει δράση στους εξής τομείς: Κτίρια, Μεταφορές, Ύδατα & Απορρίμματα, Προμήθειες, Απογραφή Αερίων του Θερμοκηπίου/Κλίματος, Συμμετοχή των Ενδιαφερομένων Μερών (Stakeholders) και τελικά εκπόνηση των ΣΔΑΕ..

Η συμμετοχή των Δήμων στο έργο, τους δίνει τη δυνατότητα να αξιοποιήσουν μια σειρά από εργαλεία όπως: εκπαίδευση μέσω διαδικτύου, ηλεκτρονικές πηγές, σεμινάρια, εξειδικευμένη εκπαίδευση για κάθε ενότητα, αλληλοϋποστήριξη μεταξύ ομότιμων στελεχών και φορέων και εκπαιδευτικά ταξίδια.

Αυτό όχι μόνο βοηθά τους Δήμους να αναπτύξουν τις ικανότητες τους αλλά παρέχει και γνώσεις και υποστηρίζει το σχεδιασμό/βελτίωση και εφαρμογή ενός επιτυχημένου ΣΔΑΕ.

Πάνω από όλα, και υπό το πρίσμα του σημερινών χρηματοδοτικών συνθηκών, αυτό το πρόγραμμα δίνει τη δυνατότητα στους Δήμους να μειώσουν το ενεργειακό κόστος, να αξιοποιήσουν νέα χρηματοδοτικά εργαλεία, να προετοιμαστούν για την «έξυπνη εξειδίκευση» και να αποκτήσουν ένα περισσότερο ασφαλές ενεργειακό και περιβαλλοντικό μέλλον.

Επικοινωνία

ICLEI European Secretariat

Giorgia Rambelli

Carsten Rothballer

Τηλ: +49 761 36892-0

E-mail: covenant-capacity@iclei.org

Ιστοσελίδα: www.covenant-capacity.eu

Ενεργειακό Κέντρο Περιφέρειας Κρήτης,

Δρ. Νικόλαος Ζωγραφάκης, Τοπικός Συντονιστής,

Τηλ.: 2810 224854

E-mail: energy@crete.gov.gr

© 2013

ICLEI European Secretariat, Freiburg, Germany. All rights reserved.

Κανένα μέρος αυτής της έκδοσης δε μπορεί να αναπαραχθεί ή αντιγραφεί σε οποιαδήποτε μορφή ή με οποιοδήποτε μέσο χωρίς την γραπτή άδεια του ICLEI European Secretariat.

Photos: dreamstime.com

Design / Layout: Rebekka Dold | Stephan Köhler

Co-funded by the Intelligent Energy Europe Programme of the European Union

Το φυλλάδιο είναι τυπωμένο σε 100% ανακυκλωμένο χαρτί, χωρίς χλώριο (TCF) και πληροί τα κριτήρια της Blue Angel και Nordic Swan

Το έργο συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο του Προγράμματος «Ευφυής Ενέργεια για την Ευρώπη (IEE)».

Disclaimer

Για το περιεχόμενο του φυλλαδίου ευθύνονται αποκλειστικά οι συγγραφείς. Δεν εκφράζει απαραίτητα τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το EACI και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν έχουν καμία ευθύνη για τη χρήση των πληροφοριών που περιέχονται στο φυλλάδιο.

Consortium

ICLEI European Secretariat (ICLEI Europe)

www.iclei-europe.org

Centre for Social Innovation (ZSI)

www.zsi.at

Municipal Energy Efficiency Network EcoEnergy

www.ecoenergy-bg.net

City of Burgas

www.burgas.bg

WWF Danube-Carpathian Program Bulgaria (WWF DCP Bulgaria)

www.wwf.bg

City of Koprivnica

www.koprivnica.hr

Estonian Regional and Local Development Agency (ERKAS)

www.erkas.ee

FCG Finnish Consulting Group (FCG)

www.fcg.fi

Climate Action Network – France (CAN-F)

www.rac-f.org

Region of Crete – Energy Agency (REAC)

www.crete.gov.gr

City of Padova

www.padovanet.it

Sogesca

www.sogesca.it

WWF Poland

www.wwf.pl

Agency for Energy Efficiency and Environment Protection (AEEP)

www.managenergy.ro

Association of Municipalities and Towns of Slovenia (SOS)

www.skupnostobcin.si

City of Malmö

www.malmo.se/sustainablecity

The Climate Municipalities (CM)

www.klimatkommunerna.se

Institute for Housing and Urban Development Studies (IHS)

www.ihs.nl

Act on Energy

www.actonenergy.org.uk

www.covenant-capacity.eu